

toate, ostil într-un fel soartei sale, opunându-i-se în final printr-un gest ireversibil care dezvăluie dintr-odată adinea lui suferință. Nicolae C. Nicolae înfățișează într-o compoziție minuțioasă și rafinat cizelată un ins complicat, amestec de lichea și suflet sensibil, trișor și îndrăgostit, generos și hoț, suflet chinuit. Pătimaș îndrăgostită, tumultuoasă în dragoste, clocotitoare ca o fire slavă, e Virginia Iuta Marcu, interpreta Olei. O ființă slabă și însingurată, agățându-se cu disperare de micile bucurii ale vieții, înfățișează cu mijloace sobre dar sigure Maya Indrieș. Întregesc această lume pestriță, în bune realizări scenice, Angela Costache, Mihaela Nestorescu, Paula Ionescu-Cristoloveanu, Mihai Balaș-Jujucă, Dan Săndulescu și Ștefan Sloboada.

Un cuvânt despre caietele-program: sînt alcătuite cu îngrijire și gust, și cuprind informații și comentarii la obiect, adică despre autori, piese reprezentate, despre regizori și actori, despre activitatea prezentă și perspective. Spre lauda autorului lor, Dimitrie Roman, caietele-program nu se vor mai mult decît e necesar să fie, adică o oglindă a vieții interne a teatrului.

Virgil Munteanu

Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani

■ VLAICU VODĂ

de A. Davila

■ A DOUA FAȚĂ A MEDALIEI

de I. D. Sîrbu

■ FRUMOASA FĂRĂ CORP

de Victor Hîlmău

Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani, colectiv artistic harnic, și-a întărit de curînd forțele prin sosirea unor absolvenți ai I.A.T.C.,

tineri dornici de afirmare. În consecință, asistăm la un moment de efervescentă, la o bătălie pentru ieșirea din anonimat, pentru maturizare, soldată cu inițiative, eforturi, tenacitate și, desigur, multe speranțe. Dincolo de starea de spirit stenică și de strădania celor mai mulți se cuvine să remarcăm, în ceea ce privește opțiunea repertorială, un statornic interes față de textul românesc, fie el dramă istorică, fie basm dramatizat sau piesă de actualitate.

Cele trei montări văzute la sfîrșitul lui februarie, chiar dacă inegale ca nivel calitativ, prezintă un material bogat pentru analiză. De pildă, *Vlaicu Vodă* de A. Davila, binecunoscuta operă dramatică nu a fost prezentată într-o imagine scenică de valoare. O primă deficiență a acestei montări, preluată din mers de regizorul Mircea Cornișteanu, ar fi, cred, lipsa forței de radiație. Din această pricină, textul nu s-a oferit adînc și pătrunzător înțelegerii, meditației noastre. Monotonia, consumarea tuturor evenimentelor la același nivel de intensitate au condus spre un nedorit efect de subdimensionare a epocii. Gîndirea regizorală nu a găsit prea mult sprijin nici în interpretare; pentru aceste clasice partituri, actorii s-au dovedit inegal dotați și inegal antrenați; de asemenea, cadrul scenografic imaginat de Elena Buzdugan care a dat preferință unor aglomerări de decoruri mohorîte, unor detalii greoaie și ne semnificative, neînstare să asigure dramei un necesar spațiu de rezonanță.

Dominantă rămîne prezența lui Vlaicu, fiindcă interpretul său, Sandu Popa, a fost unul dintre puținii actori capabili să rostească în chip inteligent, versul. Datorită lui, Vlaicu a fost un voevod trist, gata de orice jertfă, un om de voință, un fin diplomat pus în condiții politice tragice, în care e nevoie de

Eleonora-Luminița Gheorghiu și Silvia Brădescu în „A doua față a medaliei” de I. D. Sîrbu

„Frumoasa fără corp“ de Victor Hilmu

simulație și mai ales de răbdare și de înfrinare a mândriei, cum scria despre el Călinescu. Alături de Sandu Popa s-au remarcat, prin firesc și degajare, Nicolae Călugăriță (Mircea Basarab) și Victor Nicolae (Pala italianul). O interpretare neconcludentă, deloc ferită de stridențe a dat Doamnei Clara — maștera prin care Vlaicu se făcuse vasalul regelui Ludovic — Milena Răzescu. Din grupul boierilor, grup mai mult decorativ, care știe să lungească cu prestață prin scenă și să se încline protocolar ori de câte ori necesitățile o cer (deși rostul ar mai fi fost și altul) — s-a detașat, conturând chipul lui Groza Moldoveanul, Constantin Cadescu.

De la un alt nivel se poate discuta spectacolul cu piesa *A doua față a medaliei* de I. D. Sîrbu, autor al unui teatru de certă preocupare etică, inspirat din contemporaneitate. În regia lui Eugen Tiberiu Bordenanu, am asistat la o versiune scenică demnă de stimă, elocventă pentru talentul și seriozitatea actorilor. Obiectul analizei rezitoriale îl constituie personajele și complicatele relații dintre ele; analiză dificilă pentru că piesa mizează pe răsturnări de situații și reprezentarea are datoria să le facă plauzibile. Fanny Cluceru, presupusa victimă a unui mediu ostil, trăiește o dramă puternică prin trezirea la adevăr, e interpretată de Despina Marcu, o actriță surprinzătoare, datorită cu originalitate și viguros temperament artistic, ce joacă în forță, cu elan, poate cu prea mult elan, exteriorizându-se pînă la irosire și scăpînd, cred, adesea de sub disciplina impusă de regie.

Opusă ei — caracterologic și temperamental — profesoara Magda Filip a fost interpretată de Eleonora-Luminița Gheorghiu, altă revelație a teatrului din Botoșani, o prezență caldă și luminoasă, inegalabilă prin acea demnitate cînd sfioasă, cînd gravă a vorbei, a gestului, printr-un simț rar al măsurii, al nuanțării fine. Radu Cluceru, presupusul personaj odios, își dezvăluie prin simpla apariție în scenă, și nu numai prin apariție, omenia, curajul, caracterul întregu. Convingător și aici, Nicolae Călugăriță mai poate excersa în vederea unui succes sigur. O grăitoare probă de vocație a dat actorul Radu Panamareno (secretarul de partid Gherasim), un actor de cuceritor farmec, care joacă cu egală dezinvoltură dramă și comedie, mereu în deplină autenticitate. Silvia Brădescu (o soacră energică și hazlie) și Viki Andronescu (delicata Clarisa) și-au demonstrat din plin resursele actoricești. Au răspuns doar parțial solicitărilor, Elena Ligi, Ștefan Pană, Dana-Maria Lăzărescu și Gheorghe Doroftei. Se remarcă din nou, prin lipsa de stil, scenografia și costumele Elenei Buzdugan.

Premiera pe țară cu *Frumoasa fără corp*, piesa în versuri a unui dramaturg debutant, Victor Hilmu, a fost transpusă scenic de Zoe Anghel-Stanca, Gabriel Negry și scenograful Vasile Jurje. Legenda dramatizată, neașteptat de veselă, neașteptat de tristă, peste care plutește un abur de poezie fantastică, este pove-

tea lui Făt-Frumos sortit să rîvească nemărginirea. El opune atîta neîncredere celor mai clare afirmări ale virtuții și fidelității Cosinzenei încît pleacă în lume sedus de prestigiul pur imaginar al Frumoasei fără corp. După experiențe amare, după ce află tot ce se poate afla despre viață și moarte, despre dragoste și nestatornicie, despre prietenie și trădare, se întoarce înțelept și numai iubirea Cosinzenei îl mai salvează din deznădejde.

Doind o foarte limpede tratare scenică și comunicări directe, Zoe Anghel-Stanca și Gabriel Negry, atrași în egală măsură de aspectul poetic al textului și de izbucnirile lui joviale care încurajează gustul divertismentului inteligent, au întărit liantul de comunicare cu sala pe ambele variante de participare. Am admirat într-un spectacol scris cu o pasionată caligrafie, reușita integrării organice într-o linie îndrăzneată, în limbaj teatral modern, a variatelor elemente de tradiție și ritual folcloric. Prin culoare, lumină și mișcare, prin cele citeva sugestii de decor, prin simplitatea de bun gust a costumelor, eleganța formei s-a menținut cu aleasă știință. Doar un păcat de lungime și de lentoare a umbrit, la un moment dat, reprezentația. Fără să forțeze nota nici în registrul comic, nici în registrul dramatic, regizorii au contat pe intuiția actorilor, au știut să provoace capacitatea interpretativă și inventivitatea creatoare. Făt-Frumos — imaginea bărbăției temerară în intenții — a fost abia schițat, motiv pentru care Victor Nicolae l-a interpretat cu naturalețe dar fără profunzime. Subtextul dramatic care i-a lipsit se regăsește însă emoționant în rolul Frumoasei fără corp. Apariție sonoră doar, Frumoasa fără corp tulbură prin vibrațiile tinguos sfîșietoare ale glasului remarcabilei actrițe Elconora-Luminița, Gheorghiu. Lucrețiu Mandrie a trecut cu grație, nehandicapată de timorări, printr-o partitură nu foarte generoasă. Ea a știut să aducă în scenă gloria cosinzenei care nu vor să se dea bătute, care nu-și pierd prea ușor „fotogenia“, păstrînd ceva din cochetă dezolare a domnițelor pribege. Mai stăpînită decît în anterioare creații, Despina Marcu (Doica) a parcurs cu o ușurință uimitoare o suită impresionantă de stări, de la prezicerile sibiline la vocația de mijlocitoare, de la zburdălnicia de copilărie la cutremurătoare bocete. Albastru-Împărat (Nicolae Călugărița) cu sfetnicii lui zaharisiți (Constantin Cadeschi și Gheorghe Doroftei) au jucat cu seninătate, cu umor, nerozia, de crepitudinea pusă pe șotii și au știut, cînd a fost cazul, să aducă o notă de tristețe și de gravitate. Cu un haz irezistibil au întruchipat Radu Panamarenco și Doru Buzea, un stupefiant cuplu de „taclagii“.

Să mai adăugăm la această listă cîțiva actori care au susținut din plin ideile piesei: Viki Andronescu, Elena și Ion Ligi și Viorel Baltag.

Julieta Țîntea

Teatrul de Stat din Ploiești

DRUMUL SPRE INIMA TA

de Emil Braghinski
și Eldar Reazanov

În pragul sărbătoririi a 25 de ani de activitate, Teatrul de Stat din Ploiești prefațază cu o reușită evenimentul jubiliar.

Ultima-i montare, o premieră pe țară, ne oferă debutul în teatru — promițător — al regizorului de televiziune Vlad Bitecă și cunoștința cu doi autori sovietici — E. Braghinski și Eldar Reazanov, a căror comedie *Drumul spre inima ta*, chiar și sub titlul mai puțin romantic — *Colegi de birou* — a reușit să cucerească în U.R.S.S. într-un singur an (1972), în cele 7 030 de spectacole jucate pe 128 de scene, un număr record de sufragii.

Drumul spre inima ta este, în intenția autorilor, o încercare de a șterne punți de înțelegere între oameni deasupra automatismelor și dincolo de rutina relațiilor formale cotidiene. Clădită pe alternanța rapidă a scenelor și sincronismul acțiunilor diverse, lucrarea însinuează, în momente de autentică comedie, un cald lirism, sub freacățul căruia omul își dezvăluie chipul adevărat cu trăirile lui intime, cu visurile, cu eșecurile, cu speranțele și împlinirile lui.

Construcția dramaturgică a piesei, foarte apropiată de un scenariu de film în care secvențele se succed în montaj paralel pe 3 sau 4 planuri a stimulat imaginația regizorului (de formație cinematografică), care a găsit cheia adevătată montării.

Scena este construită în diagonală, pe trei nivele, pe care evoluează șase actori (realizînd, parcă, într-un joc de alternanțe și simultaneitate, un sextet bine armonizat), structura aceasta avînd darul să despartă și să unească într-o scară a vieții pe oamenii din această piesă fără ca nivelul superior să fie și treaptă superioară a valorilor. (Scenograf: Vintilă Făcăianu).

Distribuția, bine chibzuită, prilejuiește debutul în comedie a unui interpret de dramă Nicolae Praidă. Un debut în care actorul străbate cu succes drumul de la timiditate și șovăială la gestul întreprid, hotărît și de grație cuceritoare. Olga Dumitrescu, la rîndul ei, în rolul unei directoare, trece, de asemenea, cu discreție și umor de la un registru (și o tipologie) de opacitate rece la